

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI ȘTIINȚEI
DIN UCRAINA

NOUA „LEGE A EDUCAȚIEI”:

care vor fi modificările pentru
școlile cu predare în limbile
română și maghiară

A scenic view of a mountain valley. In the foreground, there are lush green grass and several tall, dark green evergreen trees. In the middle ground, a calm lake is nestled among the forests. The background shows rolling green hills and distant mountain ranges under a hazy sky.

CONȚINUTUL

3. Introducere și contactele pentru relații.
4. Școlile cu predare în limbile minorităților naționale din Ucraina și particularitățile lor.
6. Ce reprezintă articolul 7 al „Legii educației” (adoptată în 5 septembrie, anul 2017).
8. Ce garantează articolul 7 al „Legii educației”.
9. Ce va fi implementat în viitorul apropiat.
10. Defaimarea miturilor.
13. Articolul despre limbă corespunde legislației ucrainene.
14. Articolul despre limbă corespunde legislației internaționale.

ÎNTRUDUCERE

Dacă aveți în față această broșură, înseamnă, că sunteți învățător sau elev la școală cu predare în limba română sau maghiară, sau copiii dumneavoastră învață în asemenea școli. Locuiți în Transcarpatia sau Bucovina – regiunile mirifice ale Ucrainei, care au o bogată istorie milenară.

Cea mai mare bogăție a Transcarpatiei și Bucovinei – sunt locuitorii acestor regiuni, reprezentanții diferitor etnii, care de secole locuiesc în pace și bună înțelegere pe pământul binecuvântat al strămoșilor. În Transcarpatia și Bucovina n-au avut loc niciodată conflicte etnice și, suntem convingși, - niciodată nu se vor semna.

În septembrie 2017 Rada Supremă al Ucrainei a adoptat „Legea educației”. Este o Lege de bază, care cuprinde toate treptele educației – de la cea preșcolară până la cea superioară. Reieșind din noua Lege a educației în curând va fi adoptată noua „Lege cu privire la școală medie generală”.

Adoptarea ei este iminentă pentru implementarea reformei complete a educației școlare pe întreg teritoriul Ucrainei: pentru ca școala ucraineană să fie modernă și să corespundă provocărilor secolului XXI, să le trezească interesul copiilor față de procesul de studii și ei să obțină cunoștințe și abilități, care vor fi în măsură să le descopere talentele, să le dezvolte capacitățile și ei să se poată realiza în viață.

„Legea educației”, cuprinde 84 de articole. Unul dintre ele (7) se referă la limba de predare. Spre regret, unii politicieni și pseudoexperți au folosit acest articol în scopuri personale: ei afirmă, că noua lege îi va priva pe reprezentanții comunităților naționale de dreptul de a studia în limba maternă și, cică, școlile cu predare în limba minorităților naționale vor fi închise. Aceasta este o dezinformare crasă.

„Legea educației” nu conține nimic de acest gen. În schimb conține inovații și avantaje, care vor contribui la sporirea calității educației în școlile din Ucraina, îndeosebi în școlile cu predare în limbile română și maghiară.

Broșura ce o aveți în față are scopul de a defaima miturile și de a explica toate inovațiile. Ea se bazează pe documentele și explicațiile oficiale ale Ministerului Educației și Științei din Ucraina.

În caz dacă după studierea acestei broșuri veți avea întrebări – expediați-le pe mail: press@mon.gov.ua, novashkola2018@gmail.com sau contactați-ne pe feedback-ul de pe site-ul nus.org.ua (apăsați pe butonul „Scrieți-ne” în partea de jos a paginii principale a site-ului).

ȘCOLILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN UCRAINA ȘI PARTICULARITĂȚILE LOR.

În Ucraina sunt 400 de mii de copii care învață în 735 de școli cu predare în limbile minorităților naționale.

În limba rusă studiază 355 955 elevi (90,5%). 16 mii de elevi studiază în limba română, încă 16 mii – în maghiară. Un număr mai mic de elevi învață în școlile cu predare în limba moldovenească (2 693) și poloneză (1 785).

Limba ucraineană în aceste școli se predă doar ca obiect separat. Pentru studierea ei sunt prevăzute de la 2 până la 5 ore pe săptămână.

Dacă copiii locuiesc în mediu bilingv (de exemplu, ucraineanorus), lor le este mai ușor să însușească limba de stat la nivelul corespunzător. Dar pentru cei stabiliți în localități, unde limba ucraineană se aude mai rar, iar în școli sunt rezervate doar numai câteva ore pe săptămână pentru însușirea ei procesul de însușire este mai dificil.

Cu atât mai dificil e pentru copiii, limbă maternă a căror nu aparține la grupul de limbi slave, adică diferă mult de limba ucraineană.

Astfel elevilor le este foarte greu să depășească treapta „admis-ne-admis” la limba ucraineană la evaluarea externă independentă, care

este obligatorie la absolvirea școlii. Aceasta înseamnă, că ei nu pot ajunge nici într-o instituție superioară de învățământ din Ucraina. Fără cunoașterea fluentă a limbii de stat ei nu pot pretinde să ocupe o funcție în organele puterii de stat și chiar în organele autogestiuunii locale. Ei sunt privați de posibilitatea de a-și construi cariera într-o altă localitate sau regiune din Ucraina. Toate cele expuse mai sus – reprezintă limitarea drepturilor la muncă stipulată de articolul 43 al Constituției Ucrainei. Dar dacă absolvenții cunosc slab limba ucraineană ei nu pot intui legile, respectiv sunt lipsiți de posibilitatea de a-și apăra efectiv drepturile. Acest lucru se întâmplă din cauza, că în școlile din localitățile unde compact locuiesc reprezentanții minorităților naționale n-au fost create condiții pentru studierea limbii de stat.

Iată câteva cifre. În anul 2016 peste 36% de absolvenți din Transcarpatia au susținut testele la evaluarea independentă externă la limba ucraineană cu rezultatul de la 1 la 3 puncte, din cele 12 prevăzute. Este cel mai slab rezultat din toate regiunile Ucrainei. Dacă analizăm Ucraina în ansamblu, numai 9% dintre absolvenți au înregistrat rezultate mici la limba ucraineană.

Încă mai complicată este situația în raionul Beregov, unde

compact locuiește comunitatea maghiară. În anul 2017 peste 70% din absolvenții școlilor din raionul Beregovo, care au susținut evaluarea independentă externă în limba maghiară nu au trecut treapta „admis-neadmis” la limba ucraineană, evaluați corespunzător cu 1-3 puncte din cele 12 prevăzute.

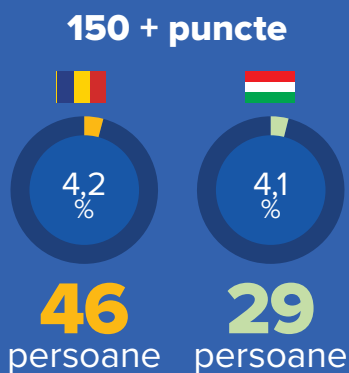
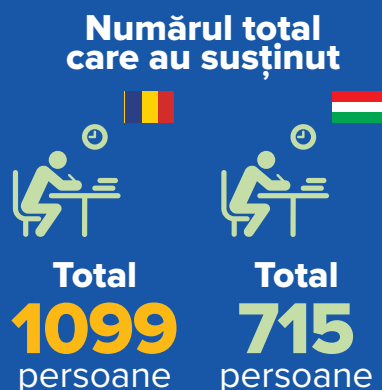
Atare rezultate au înregistrat nu numai copiii din comunitățile maghiare. Absolvenții școlilor cu predare în limba română la fel au demonstrat rezultate slabe la evaluarea independentă externă la limba ucraineană, ceea ce are drept consecință imposibilitatea de a studia la universitățile din

Ucraina și angajarea în câmpul muncii la posturile râvnite.

Principala cauză constă în aceea – că limbile româna și maghiară aparțin la alte familii de limbi. Adică copiilor din familiile românești și maghiare le vine mai greu să însușească limba ucraineană decât copiilor, pentru care ucraineana este limba maternă, sau a căror limbă este înrudită cu limba ucraineană (rusă, poloneză, slovacă). Și până în momentul de față statul n-a atras nici o atenție calității de studiere a limbii ucraine în școlile cu predare în limbile minorităților naționale, nu s-au creat condiții speciale, necesare pentru însușirea deplină a limbii de stat.

„Articolul despre limbă” în noua „Lege a educației” nu limitează șansele elevilor, ci din potrivă – le extinde. Toți trebuie să aibă acces egal la educație calitativă, indiferent de locul de trai și apartenența etnică. Trebuie să fie create condiții corespunzătoare pentru studierea profundă a limbii, și pentru prima dată „Legea educației” prevede crearea lor. Nu va fi „un calapod pentru toți”. Pentru fiecare comunitate, care locuiește în Ucraina și are școlile sale va fi elaborată o abordare aparte, ca treptat și în condiții prielnice să se treacă la un proces de studiu calitativ. O să vorbim despre asta detaliat, dar treptat.

Rezultatele evaluării independente externe pe 2017 la limba și literatura ucraineană persoanelor, care au susținut teste la matematică și/sau istoria Ucrainei, în limbile română și maghiară (evaluarea în puncte)

CE REPREZINTĂ ARTICOLUL 7 AL „LEGII EDUCAȚIEI”

Spre regret, după aprobarea „Legii educației” au apărut diferite interpretări al articolului 7, care reglementează problema utilizării limbii de studiu. Interpretările uneori s-au transformat în mituri și aberații. Totodată, majoritatea dintre ei nici măcar n-au citit articolul corespunzător. Să urmărim textul original.

Articolul 7. Limba de studiu.

1. Limba procesului de educație în instituțiile de învățământ este limba de stat.

Statul garantează fiecărui cetățean al Ucrainei dreptul la obținerea studiilor formale de toate nivelurile (preșcolare, generale medii, profesionale (profesional tehnice), preuniversitare și universitare), la fel și extrașcolare și postuniversitare în limba de stat în instituțiile de învățământ de stat și comunale.

Reprezentanților minorităților naționale din Ucraina le este garantat dreptul la studii în instituțiile comunale de învățământ pentru obținerea studiilor preșcolare și primare, concomitent cu limba de stat și în limba minorității naționale respective. Acest drept va fi reali-

zat prin crearea, conform legislației a clase separate (grupe) cu predarea în limba minorității naționale respective paralel cu limba de stat și nu se răspândește asupra claselor (grupelor) cu predarea în limba ucraineană. Persoanele care aparțin la etniile autohtone din Ucraina li se garantează dreptul de a studia în instituțiile comunale de învățământ pentru a obține studii preșcolare, medii concomitent cu limba de stat și în limba etniei autohtone corespunzătoare. Acest drept se realizează prin crearea conform legislației a unor clase (grupe) separate cu predare în limba poporului autohton respectiv paralel cu limba de stat și nu se răspândește asupra claselor (grupelor) cu predare în limba ucraineană.

Persoanelor, care aparțin la popoarele autohtone, minoritățile naționale din Ucraina li se garantează dreptul de a studia în limba poporului autohton corespunzător sau a minorității naționale respective în instituțiile comunale de învățământ, școlile medii generale sau prin intermediul asociațiilor naționale culturale.

Persoanelor cu deficiențe de auz li se garantează dreptul de a studia în limbajul mimico-gestual și studierea limbajului mimico-gestual ucrainean.

2. Instituțiile de învățământ asigură studierea obligatorie a limbii de stat, îndeosebi în instituțiile profesionale (profesional tehnice), a studiilor preuniversitare și universitare în volumul, ce oferă po-

sibilitatea implementării activității profesionale în domeniul ales cu utilizarea limbii de stat.

Persoanelor, care aparțin la popoare autohtone, minoritățile naționale din Ucraina, străinilor și persoanelor fără cetățenie li se vor crea condiții decente pentru studierea limbii de stat.

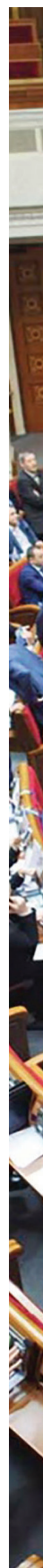
3. Statul va sprijini învățarea limbilor de comunicare internațională, în primul rând a limbii engleze în instituțiile de învățământ de stat și comunale.

4. În instituțiile de învățământ conform programelor de educație se pot predă una sau câteva discipline în două sau mai multe limbi – limba de stat, limba engleză, în alte limbi oficiale ale Uniunii Europene.

5. La dorința persoanelor care studiază în instituțiile profesionale (profesional tehnice), preuniversitare și universitare, instituțiile de învățământ crează posibilități pentru studierea limbii poporului autohton, minorității naționale din Ucraina drept disciplină aparte.

6. Statul va asigura deschiderea și funcționarea instituțiilor de învățământ peste hotare, în care studiile se vor face în limba ucraineană sau unde se va studia limba ucraineană.

7. Particularitățile utilizării limbilor în cazuri și niveluri aparte de studii sunt determinate prin legi speciale.

CE GARANTEAZĂ ARTICOLUL 7 AL „LEGII EDUCAȚIEI” «LIMBA DE STUDII»

În primul rând, este important de subliniat, că „Legea educației” adoptată de Parlament, reprezintă o lege fundamentală și se referă la toate nivelurile educației și învățământului – de la cel preșcolar până la educația adulților. Legea reptează un cadru, iar detaliile vor fi concretizate în legi speciale, despre ce vorbește punctul 7 al articolului 7. În special, trebuie de menționat, că este în curs de elaborare noua „Lege a educației medii generale”, care trebuie să concretizeze utilizarea tuturor normelor articolului dat în școli. În aceasta Lege vor fi expuse clar toate garanțiile necesare pentru școlile minorităților naționale – de la dreptul stipulat la studii în limba maternă până la crearea condițiilor pentru însușirea completă a limbii de stat.

Referitor la Legea adoptată, articolul 7 stabilește, că în grădinițele pentru copii și școală primară reprezentanții comunităților naționale pot să învețe în întregime în limba maternă.

Aici nu există nici un fel de inovații. La fel ca și în prezent, în școală primară elevii vor învăța 15% de discipline în limba ucraineană. Restul disciplinelor pot fi predate în limba maternă.

Pe parcursul a primilor patru ani de studii pentru copii se crează un mediu prielnic de adaptare și trecere la școală medie generală. Concomitent, ei vor studia limba ucraineană drept disciplină, ce îi va ajuta să o însușească la nivel inițial, de bază.

Planul de ameliorare a procesului studierii limbii de stat este următorul:

Începând cu clasa a cincea se vor introduce discipline în limba ucraineană, în primul rând din ciclul umanitar – istorie, geografie, drept ș.a. – unde terminologia, numele și alta informa-

ție factuală importantă este deja în limba ucraineană, de aceea studierea ei în limba ucraineană este logică. În asemenea condiții învățământul bilingv se va încuraja la toate treptele, pentru a permite copilului de a însuși în mod normal atât limba maternă, cât și limba de stat.

Raportul dintre limbile materne și ucraineană poate să difere, reieșind din necesitățile elevilor și nivelul lor de cunoaștere a limbii. În școală superioară se va majora partea obiectelor care se vor preda în limba ucraineană.

Raportul predării în limba de stat și limbă maternă se va stabili, reieșind din necesitățile și particularitățile fiecărei minorități. Totodată, vor fi puse la dispoziție dicționare bilingve, care vor da posibilitate copiilor să studieze terminologia unor obiecte în ambele limbi.

Raportul recomandat între limba de stat și limba maternă pentru instruirea la diferite niveluri școlare se va determina de Legea Ucrainei „Cu privire la educația medie generală”.

Raportul concret de predare și lista disciplinelor în procesul bilingv de predare va fi determinat de școală, conform legislației.

Deci, legea nu-i privează pe copii de dreptul de a studia în limba maternă. În școală medie și școală superioară de profil limba ucraineană nu va deveni unică limbă de predare. Dimpotrivă, copii vor avea mai multe posibilități de a însuși prtofund. Astfel – vor beneficia de studii universitare în Ucraina și să-și facă o carieră de succes în capitala țării sau în alta regiune a Ucrainei. Astfel, cunoașterea liberă a câtorva limbi este una dintre condițiile prealabile a succesului în lumea contemporană globalizată.

Totodată, „ Legea educației” are prevederi intermediare. Conform lor, până în 2020 elevii vor învăța conform normelor, ce au existat în momentul adoptării legii. Pentru ca acești copii să studieze mai ușor după 2020, pentru ei treptat vor spori numărul de ore de limbă ucraineană.

> 5 CE VA FI REALIZAT ÎN TIMPUL APROPIAT

Ministerul Educației și Științei va edita dicționare terminologice, pentru ca elevii să poată învăța obiectele concomitent în două limbi. Dicționarele vor fi achiziționate în timpul apropiat și vor fi repartizate în școli. Acesta este unul dintre primele rezultate ale „Legii educației” adoptate.

Pentru ca trecerea spre intensificarea procesului de studiere a limbii ucrainene în 2020 să fie mai lejer, se planifică:

1. Majorarea cu o oră a predării limbii ucrainene în clasele 1-4 în școlile minorităților naționale. Aceasta majorare se va realiza pe baza orelor suplimentare pentru predarea disciplinelor speciale, aplicarea consultațiilor individuale și ore în grup.
2. Majorarea numărului de ore (nu mai puțin de o oră) pentru învățarea limbii ucrainene în clasele 5-9 din școlile minorităților naționale. Acest lucru se va efectua pe baza orelor suplimentare pentru implementarea procesului de instruire profundă a unor discipline aparținătoare (în prezent are loc aprobarea acestei metode în regiunea Transcarpatia în cadrul experimentului

- regional „aprofundarea studierii limbii ucrainene în clasele 5-9 în instituțiile de învățământ mediu general cu predarea în limba maghiară” 46 de școli, 130 de învățători, 1875 de elevi);
3. În școală primară va exista posibilitatea la alegerea personală de a implementa predarea unui sau două obiecte în limba de stat (sau în două limbi), începând cu clasa a 3-a. Dar acest lucru va fi posibil numai în cazul, dacă sunt învățători respectivi și există dorința părinților.
4. Școlile de bază și cea medie la fel vor putea la propria alegere treptat să majoreze numărul disciplinelor cu predare în limba ucraineană. Acest lucru va fi posibil numai în cazul, dacă există specialiști titrați în domeniu și dorința părinților.
5. Pentru învățătorii școlilor cu predare în limbile minorităților naționale

se vor organiza traininguri suplimentare pe baza fondurilor de stat pentru ca ei să-și amelioreze cunoștințele limbii ucrainene.

6. Se planifică organizarea trainingurilor, webinar-elor pentru pedagogii acestor instituții cu predare polilingvă cu sprijinul experților internaționali, utilizând experiența țărilor membre ale Uniunii Europene, OSCE și în colaborare cu biroul Comisarului Suprem al OSCE pentru problemele minorităților naționale, al Consiliului European.
7. Ministerul Educației și Științei împreună cu Universitatea Națională din Ujhorod elaborează metodologii noi de predare a limbii ucrainene pentru elevii, a căror limbă maternă aparține la un alt grup de limbi. Drept urmare vor fi schimbate manualele și materialele didactice pentru profesori.

> 6

DEFAIMAREA MITURILOR

Mitul 1.
**Toate școlile cu
predare în limba
minorității naționale vor
fi închise.**

NEGARE: Acestea sunt minciuni crase și manipulare. „Legea educației” nu interzice activitatea școlilor, unde se studiază în limbile minorităților naționale. Astfel, nici o școală a minorităților naționale nu va fi închisă. Mai mult decât atât, „Legea educației” garantează cunoașterea limbii materne (în cazul deosebirii de cea de stat) drept una din competențele de bază, pe care elevul trebuie să o însușească datorită învățământului școlar (punctul 1, articolul 12).

**Mitul 2. De acum
reprezentanții
minorităților naționale vor putea studia
limba maternă numai la
orele facultative.**

NEGARE: Nu, nu este adevărat. În clasele 5-12 obiectele care se predau în limba minorității naționale și studiul limbii materne vor face parte din planul de învățământ cu majorarea treptată a obiectelor în limba ucraineană.

De exemplu, în Estonia, țară membră EU în clasa 12 60%

obiectelor se predau în limba de stat și 40% - în limba minorității naționale. Cum s-a menționat mai sus, în Ucraina proporția folosirii limbilor va fi diferită pentru diferite grupuri naționale. Aceasta, depinde de gradul înruderii limbii de predare.

**Mitul 3. Elevii
vor fi nevoiți
să susțină EIE
(evaluarea independentă
externă) și ARS
(atestarea recapitulativă
de stat) numai în limba
ucraineană.**

NEGARE: La fel nu este adevărat. Dreptul de a susține EIE în limba minorității naționale rămâne în vigoare, așa cum este acum. Nici un fel de inovații nu sunt. Situație similară este și cu ARS – se va putea susține în limbă maternă adică cea în care elevul a învățat în școală.

**Mitul 4.. Vor
dispărea nu
numai școlile
minorităților naționale,
dar și catedra de filologie
maghiară la Universitatea
Națională Ujhorod.**

СПРОСТУВАННЯ: Nu este adevărat aceasta opinie a fost

negată, îndeosebi de către Ambasadorul Ungarie în Ucraina. Facultatea va continua să funcționeze. Este de menționat, că astăzi procesul educațional la această facultate nu este excepțional în limbă maghiară: paralel cu limba maghiară se predă în limba ucraineană.

**Mitul 5. Noul
standard de Stat
a școlii primare
nu i-a în considerație
necesitățile minorităților
naționale.**

NEGARE: Ministrul Educației și Științei Lilia Grinevich nu odată a menționat că noul standard de Stat și planul de învățământ va fi discutat cu reprezentanții învățământului din regiunea, unde compact locuiesc comunitățile naționale.

În cadrul noului standard de Stat vor fi realizate două planuri de învățământ, măcar că întotdeauna a existat numai unul singur.

Un plan de învățământ de Bază, va fi pentru școlile cu limba ucraineană de predare. Altul pentru școlile cu predarea în limba poporului autohton respectiv sau minorității naționale. Conform planului de învățământ domeniul lingvistic literal este divizată în două părți:

A large, bold, black question mark is centered on a white rectangular card. The card is held by a person whose hands are visible at the top corners. The person is wearing a grey suit jacket over a blue and white striped shirt. The background is a blurred image of another person in a grey suit holding a similar white card with a question mark.

1. ucraineana ca limbă de stat.
2. limba poporului autohton și limba minorității naționale.

Conform planului de învățământ de baza pentru școli cu predarea în limba poporului autohton respectiv și limba minorității naționale în partea invariativă sunt prevăzute:

1. Pentru limba ucraineană: clasele 1-2 – 5 ore, clasele 3-4 – 6 ore;
2. Pentru limba poporului autohton respectiv și limba minorității naționale – clasele 1-2 – 6 ore, clasele 3-4 – 5 ore.

La fel în partea variativă este prevăzută o oră pentru învățarea limbii minorității naționale, sau limbii străine. Părinții vor putea decide unde să fie repartizată aceasta oră.

Acest punct aparține la școală primară și noul standard de Stat pentru școală primară, care va fi adoptat în curând.

Mitul 6. Acum se vor elibera altfel de documente despre absolvirea școlii.

NEGARE: Ca și înainte, documentele eliberate vor fi de tip unic – în limba de stat. Ele niciodată n-a fost eliberate în limba minorității naționale sau limba străină. Dacă este nevoie ele pot fi traduse în alta limbă cu aplicarea apostilei.

Mitul 7. Lipsesc manualele pentru predare în școlile minorităților naționale.

NEGARE: În 2008 au fost editate dicționare terminologice bilingve pentru școlile minorităților naționale. Anul acesta vor apărea dicționare terminologice bilingve

noi, mai voluminoase, – acesta este primul rezultat al noii „Legi a Educației”, care obligă perfecționarea predării limbii ucrainene în școlile cu predarea în limba minorității naționale.

Calitatea manualelor – este o problemă pan-ucraineană. Multe dintre ele au conținut învechit, cu ilustrații obișnuite, care nu corespund metodicii contemporane. Aprobarea noii „Legi a Educației”, dezvoltarea noului standard de Stat deschide posibilități pentru elaborarea manualelor de generație nouă, care vor lua în considerare inclusiv particularitățile limbilor minorităților naționale.

Mitul 8. Învățătorii nu sunt gata pentru o astfel de trecere. Ei vor fi scoși din funcție sau nu vor face față.

NEGARE: Încă un mit, pe care îl auzim. Învățătorii în Ucraina sunt deștepți și talentați, trebuie create posibilități pentru perfecționare. Ministerul Educației și Științei inițiază pregătirea și reprofilarea acestora (din buget), online cursuri și materiale metodologice necesare.

Învățătorii au emoții, că vor fi nevoiți să învețe. Dar învățarea pe parcursul vieții – este una dintre competențele Noii școli ucrainene și una dintre cerințele secolului XXI. Ministerul Educației și Științei va aloca, în anul viitor, mai mulți bani pentru perfecționarea învățătorilor și va depune maximum eforturi. Aceasta tema este în centrul atenției ministrului, experților și ziariștilor. Deoarece învățătorul – este persoana cheie a reformei „Noua școală ucraineană”. În 2017 învățătorilor le-a fost majorat salariu cu 50% iar în anul viitor se planifică majorarea cu 25%. Statul,

așteaptă, în schimb, de la pedagogi muncă mai responsabilă și autoperfecționare.

Mitul 9. Acum va scădea calitatea învățământului în școlile minorităților naționale.

NEGARE: Este opinie absolut fără bază. Conform datelor Centrului Ucrainean Aprecierii Calității Învățământului, elevii școlilor românești și maghiare demonstrează, în general, rezultate mai joase de învățare și la alte obiecte, nu numai la limba și literatura ucraineană. Problema vine din faptul, că este greu de găsit învățători buni pentru astfel de școli. Dacă o parte din obiecte se vor predă în limba ucraineană se vor lărgi posibilitățile. Iar datorită posesării mai bune a limbii ucrainene învățătorii școlilor din comunitățile românești și maghiare vor avea acces la un număr mai mare de materiale pentru perfecționare și dezvoltare. Noua lege este orientată spre calitatea învățământului. Pentru toți. De aceea calitatea învățământului nu va scădea, dimpotrivă va crește.

Mitul 10. Copiii nu vor putea învăța bine în astfel de condiții.

NEGARE: Posibilitatea de a învăța în limba maternă se păstrează până în clasa 11, aceasta normă va fi garantată în noua „Lege cu privire la școala medie generală”. Elevilor vor create condiții suplimentare pentru învățarea limbii de stat. Iar polilingvismul îi face pe copii reușiți.

> 7 ARTICOLUL DESPRE LIMBĂ CORESPUNDE LEGISLAȚIEI UCRAINENE

Garanțiile statului pentru „dezvoltarea multilaterală și funcționarea limbii ucrainene în toate domeniile vieții sociale pe teritoriul Ucrainei”, reies din articolele 10 și 53 al Constituției Ucrainei, care prevăd la fel și dreptul reprezentanților minorităților naționale la „învățarea în limba maternă sau învățarea limbii materne în instituțiile de învățământ de stat și comunale sau prin intermediul asociațiilor naționale culturale”.

Interpretarea concretă acestor articole se bazează pe hotărârea Judecății Constituționale din Ucraina – unicul organ în statul nostru, care poate da explicații referitor la normele Constituției.

În punctul 2 al hotărârii Judecății Constituționale din 14 decembrie 1999 scrie: „Reieșind din normele articolului 10 al Constituției Ucrainei și legilor Ucrainei referitor la garantarea folosirii limbilor în Ucraina, inclusiv în procesul de învățământ, limba predării în instituțiile de învățământ (preșcolare, generale medii, profesional tehnice și superioare) de stat și comunale este limba ucraineană. Reieșind din normele Constituției Ucrainei inclusiv partea 5 articolului 53 și legii Ucrainei în instituțiile de învățământ de stat și comunale paralel cu limba de stat în procesul de învățământ se pot folosi și studia limbile minorităților naționale”.

Legislatorii s-au ghidat de normele Constituției privind imposibilitatea de a priva drepturile cetățenilor Ucrainei, conform articolelor 22, 23 și 24 Constituției Ucrainei.

Conform poziției de drept a Judecății Constituționale din Ucraina (hotărârea N°8-pn/2005 de la 11 octombrie 2005)

„...privarea conținutului drepturilor și libertăților înseamnă reducerea senmelor, caracteristicilor de conținut al posibilităților persoanei, care sunt reflectate prin drepturile și libertățile respective, privarea cantitativă a drepturilor și libertăților – înseamnă restrângerea cercului subiecților, dimensiunilor teritoriului, timpului, dimensiunii sau cantității bunurilor sau altor indici cantitativi pentru măsurarea cantitativă a indicilor de folosire a drepturilor și libertăților, adică caracteristica lor cantitativă”.

„Legea Educației” din Ucraina reglementează dreptul la învățământ ca unul dintre principalele drepturi civile.

Cum vedem din poziția de drept al Judecății Constituționale, legea n-a privat conținutul drepturilor în partea dreptului la învățământ.

Legea n-a redus subiecții care au dreptul la învățământul în limbă maternă, n-a micșorat cantitățile teritoriale sau de timp de aplicare a dreptului la învățământ.

Nu se poate vorbi despre micșorarea cantității bunurilor pe baza implementării învățământului în limbă de stat după școală începătoare, întrucât legea permite predarea unei sau câtorva discipline în limbile oficiale ale Uniunii Europene.

Dimpotrivă, Legea suprimă adeverată discriminare a minorității naționale legat de accesul la învățământul superior și extinde posibilitățile de drept pentru dobândirea studiilor profesionale și superioare de către reprezentanții minorităților naționale și popoarelor autohtone datorită asigurării condițiilor egale în obținerea completă a studiilor generale medii.

ARTICOLUL DESPRE LIMBĂ CORESPUNDE LEGISLAȚIEI INTERNAȚIOANLE

Conform documentelor internaționale, care reglementează chestiunile învățării limbilor minorităților naționale și activează în spațiul european, se prevede că învățarea limbilor minorităților nu poate influența negativ asupra învățării de către copii a limbii de stat.

În cartă Europeană a limbilor regionale sau limbilor minorităților (Strasbourg, 5 noiembrie 1992). Se spune că toate angajamentele față de minoritățile naționale trebuie îndeplinite „fără a afecta predarea limbii (limbilor) oficiale a statului”.

Elaborarea articolului 7 „Legii Educației” se bazează pe următoarele documente:

- Convenția cadru despre apărarea minorităților naționale (data intrării în vigoare – 01.05.1998)
- Cartă Europeană a limbilor regionale sau limbilor minorităților
- 14 Acorduri, valabile, bilaterale cu parteneri internaționali
- Convenția UNESCO despre combaterea discriminăției în domeniul învățământului 14 decembrie 1960 (este numai în rusă)
- Declarația despre drepturile persoanelor care aparțin la minorități naționale sau etnice, religioase sau lingvistice (Adoptată de rezoluția 47/135 a Adunării Generale ONU de la 18 decembrie 1992)
- Recomandările de la Haga referitor la drepturile minorităților naționale la educație

Ucraina își respectă angajamentele internaționale, drept urmare a trimis articolul despre limbă al „Legii educației” spre examinare către Comisia Europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) – care reprezintă un organ consultativ al Consiliului Europei în chestiunile constituționale, care acordă soluții privind conformitate actelor legislative cu standardele și valorile europene. La 11 decembrie Comisia de la Veneția și-a făcut publică opinia cu privire la articolul din „Legea educației”

Concluzia Comisiei de la Veneția este următoarea:

- „organele de stat au dreptul deplin să-și aducă contribuția la studiul și utilizarea limbii oficiale și s-o protejeze” (punctul 75)
- „elaborarea și adoptarea a unei noi programe despre limba educației, pare, să răspundă la principalele probleme legate de cerințele securității naționale, care, având în vedere ultimele evenimente din țară, au devenit obligatorii” (punctul 73)

Comisia de la Veneția subliniază că legea, este într-o oarecare măsură, neclară în ceea ce privește drepturile educaționale ale minorităților naționale, și prin urmare solicită părții ucrainene în vederea detalizării acesteea prin acte de drept normative, îndeosebi în „Legea educației medii generale”. La fel comisia a recomandat prelungirea perioadei de

trecere a implementării articolului despre limbă a „Legii educației”.

Ministerul Educației și Științei este recunoscător Comisiei de la Veneția pentru soluția constructivă și echilibrată. Ministerul Educației și Științei este de acord că punerea în aplicare a articolului privind limba necesită o perioadă mai îndelungată, de aceea va cere deputaților populari ai parlamentului Ucrainei o prelungire a perioadei de tranziție. Ministerul a trecut deja la elaborarea «Legii educației medii generale», vor fi detaliate drepturile minorităților naționale, diferite modele și abordări în funcție de specificul lingvistic al comunității și al mediului educațional.

În special, va fi propus un model distinct pentru școlile cu predare în limba maghiară și limba română, deoarece aceste limbi aparțin unui alt grup lingvistic.

Scopul nostru este cel de asigurare a unei părți corespunzătoare educației în limbile minorităților și îmbunătățirea calității predării limbii naționale (de stat).

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI ȘTIINȚEI
DIN UCRAINA

EDUCAȚIA – TICHETUL VOSTRU ÎN VIITOR

Mintea copilului – este flexibilă.

Cunoșterea și dorința de a cunoaște noul –
este necesitatea naturală a copilului.

La vârsta școlară este cel mai ușor să înveți
limbile. Mulți adulți regretă, că n-au învățat
mai multe limbi în copilărie, pentru că la
vârsta matură este mult mai greu. Noua
„Lege a Educației” are grijă, ca toți
copiii, mai ales cei care locuiesc în
comunitățile naționale, să aibă
șanse egale la o viață reușită.

Dacă doriți să aflați mai multe
despre reforma învățământului
școlar - apălați site-urile

mon.gov.ua
nus.org.ua